

KLIMAATSCENARIO'S

Water- overlast in bebouwd gebied

Janette Bessembinder

Opzet presentatie

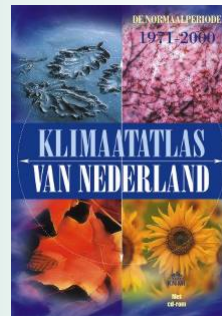
- Wat is klimaat en klimaatverandering
- Klimaatscenario's?
- Wateroverlast in bebouwd gebied
- Waarnemingen neerslag
- Onderzoek KNMI naar neerslag
- Suggesties voor gebruik scenario's

Wat is klimaat?

“Het **gemiddelde weer in een bepaald gebied** over langere tijd van o.a. de temperatuur, neerslag, vochtigheid, zonneschijn en wind. Ook de **extremen** van dergelijke verschijnselen vallen onder het klimaat.”

Vaak periode van **30 jaar** gebruikt om een klimaat te beschrijven

Periode 1971-2000

Wat is klimaatverandering?

Klimaatverandering is van alle tijden:

- **Natuurlijke invloeden:**
  - Interne schommelingen (El Niño)
  - Variaties in de zon en in de stand van de aarde (ijstijden)
  - Grote vulkaanuitbarstingen
- **Menselijke invloeden**
  - Veranderingen van landgebruik
  - Broeikasgas-emissies

www.netwerk.nl

www.fines.be

www.lgn.nl

Wat zijn klimaatscenario's?

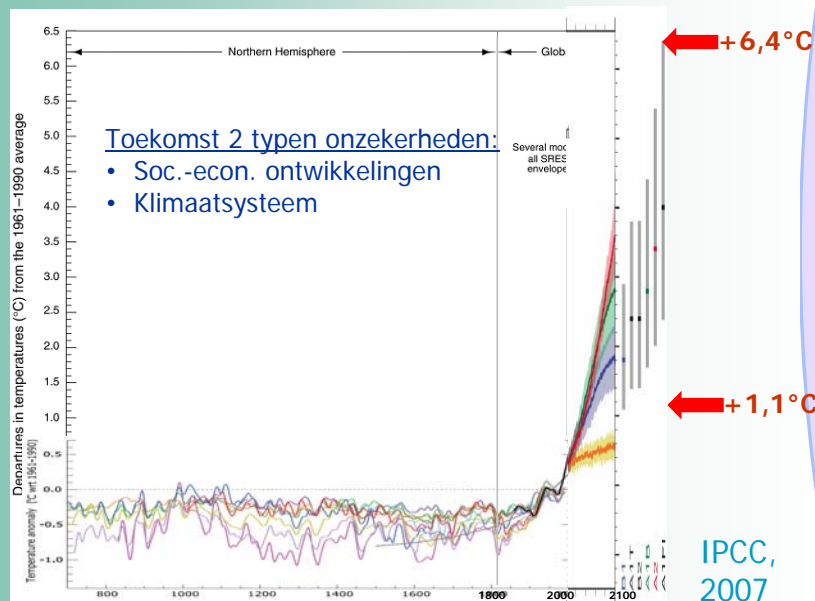
Consistente beelden van een mogelijk toekomstig klimaat.

Ze geven aan hoe groot de veranderingen kunnen zijn voor o.a. temperatuur, neerslag, verdamping, wind en zeespiegel

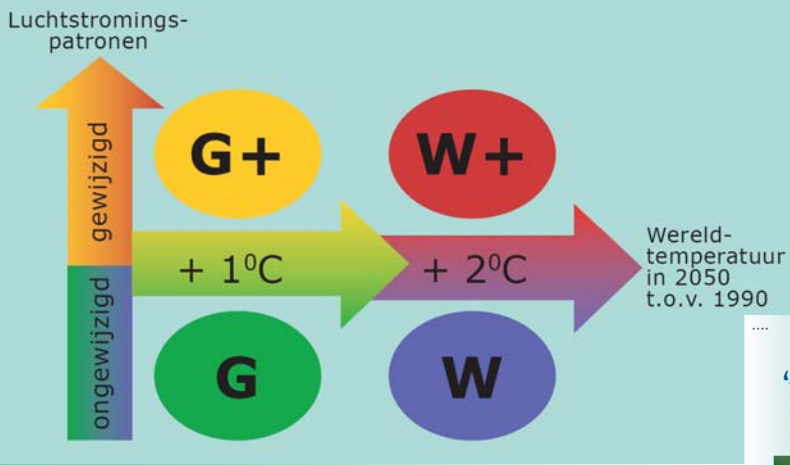

Mogelijke toekomstbeelden t.b.v. aanpassingen in:
waterbeheer, kustverdediging, landbouw, energie, ecologie, natuurbeheer, sport en toerisme, etc.

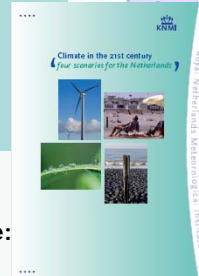
IPCC klimaatscenario's

Indeling van de scenario's

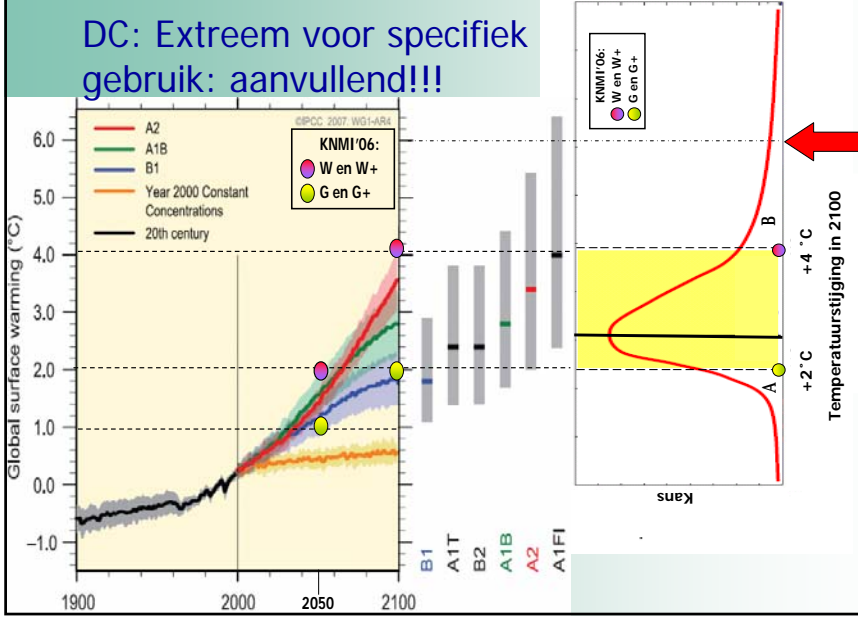

Meer informatie, zie brochure:

Keuzen klimaatscenario's

DC: Extreem voor specifiek gebruik: aanvullend!!!

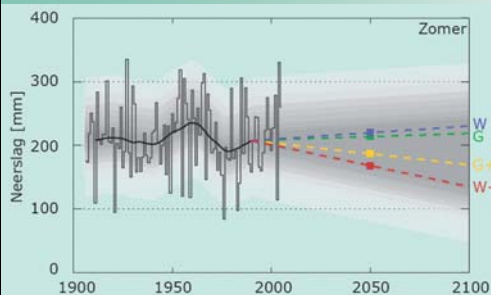
Wateroverlast in bebouwd gebied

Wateroverlast door:

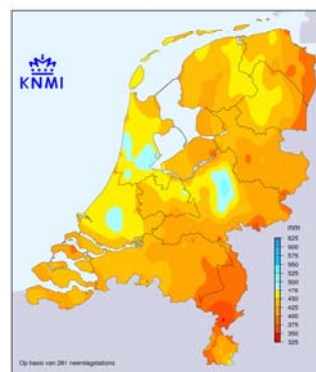
- Overstroming vanuit
  - zee: zeespiegel + wind/storm
  - rivieren: extreme neerslag stroomgebied
- Hoge grondwaterstanden (hoogste vaak in voorjaar):
  - neerslag winterhalfjaar (+ jaarneerslag)
- Hevige buien:
  - dag/uur-extremen, vooral in de zomer

Gemiddelde zomerneerslag

Gemiddelde
zomerneerslag kan toe-
of afnemen

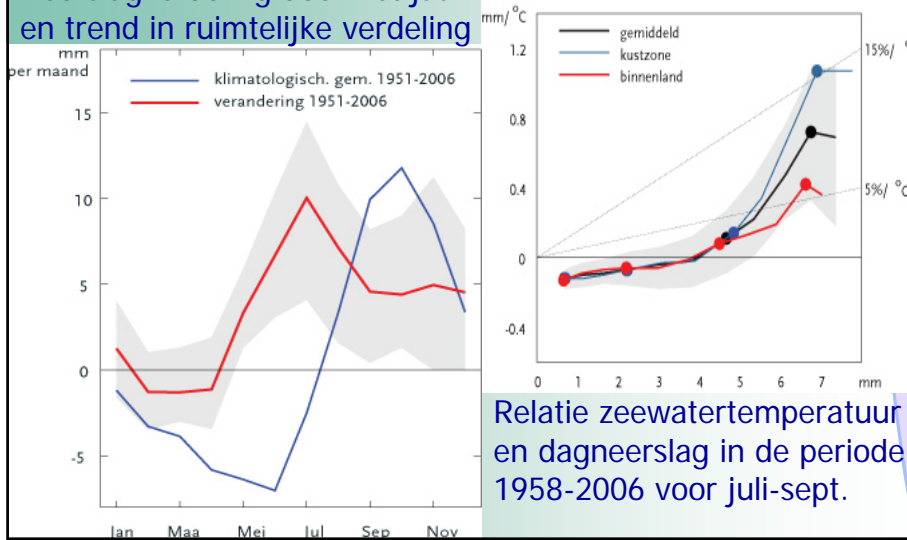
Ruimtelijke verdeling
neerslag zomerhalfjaar

Zomerneerslag

Neerslagverdeling door het jaar en trend in ruimtelijke verdeling

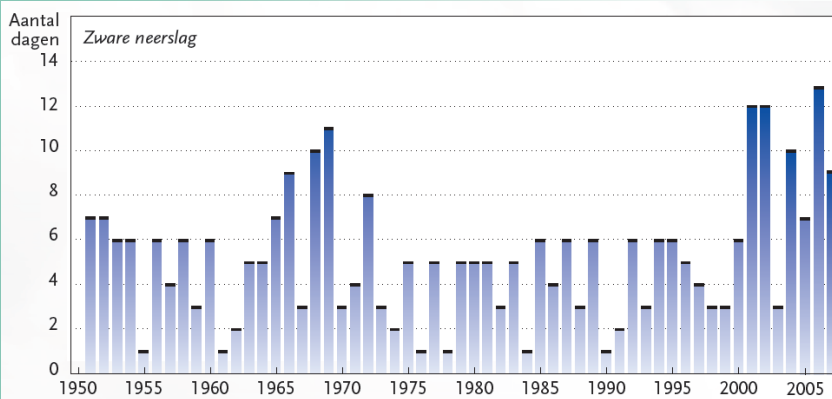

Relatie zeevatertemperatuur en dagneerslag in de periode 1958-2006 voor juli-sept.

Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut

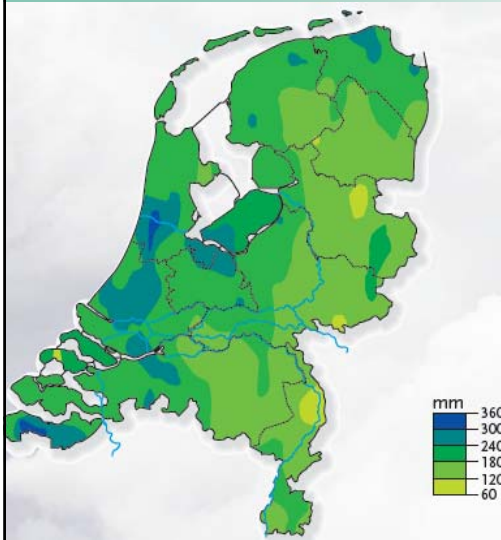
Extreme neerslag

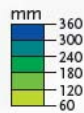
Aantal dagen met ergens in NL 50 mm of meer: nog geen duidelijke toename

Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut

Augustus 2006

- Kuststrook gem. 210 mm, landelijk gem. 184 mm, normaal 62 mm
- Ong. 50 mm in kuststrook door hoge zeewater-temperaturen
- 11 dagen met ergens in NL > 50 mm/dag

Neerslagextremen toekomst

- Toename intensiteit neerslag in de winter en zomer

	G	G+	W	W+
Winter: 10-daagse neerslagsom eens per 10 jaar	+4%	+6%	+8%	+12%
Zomer: dagsom eens per 10 jaar	+13%	+5%	+27%	+10%

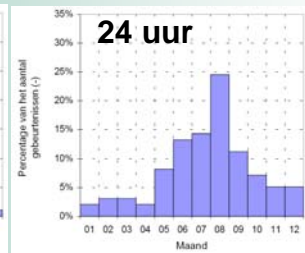
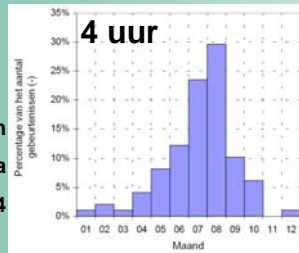

- Toename lokale wateroverlast

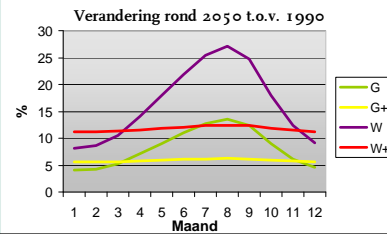
Neerslagextremen toekomst

Hypothese: extreme urreenslag neemt evenveel toe als extreme dagneerslag

Waargenomen
jaarmaxima
STOWA, 2004

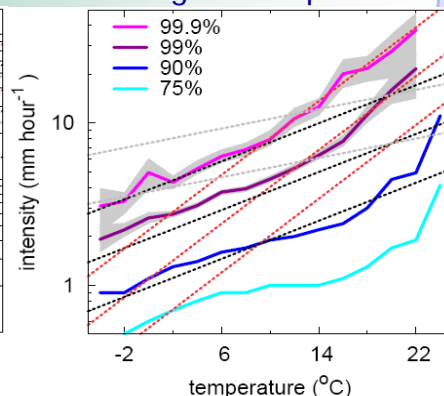
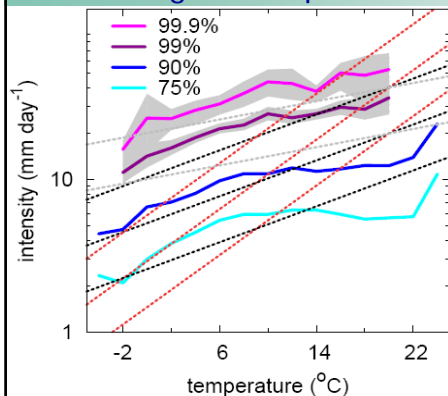
KNMI'06 scenario's:
Verandering dagneerslag die eens per ong. 10 jaar wordt overschreden

Neerslagextremen

Neerslagintensiteit per **dag** in relatie tot gem. temperatuur

Neerslagintensiteit per **uur** in relatie tot gem. temperatuur

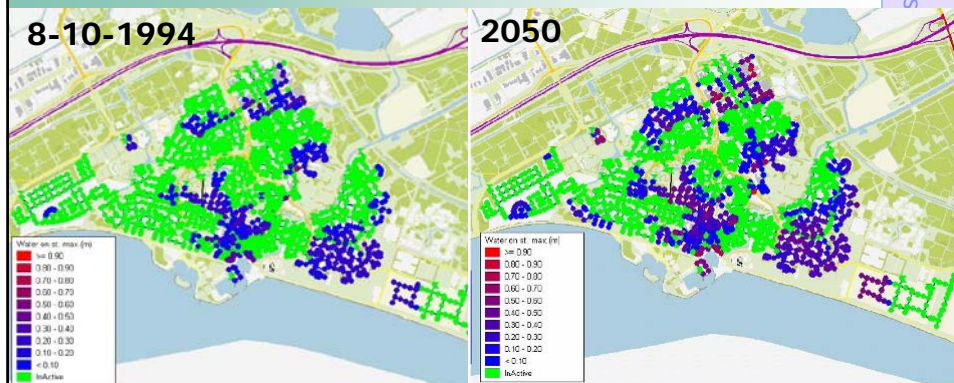

Snellere toename extreme urreenslag met temperatuur

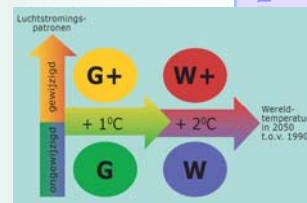
Stedelijk waterbeheer

- Extrapolatie naar toekomst m.b.v. transformatieprogramma
- Analyse van verandering in wateroverlast in Almere-haven

Gebruik klimaatscenario's

- KNMI'06 scenario's: generieke set
- Voor welk doel worden de scenario's gebruikt?
  - Inventarisatie impacts
  - Inventarisatie adaptatie-mogelijkheden
  - Beleid
- Welk scenario en welke tijdshorizon zijn het meest relevant?

Meer informatie?

Brochure:

“Klimaat in de 21^e eeuw: vier scenario's voor Nederland”

Website:

**[www.knmi.nl/
klimaatscenarios/](http://www.knmi.nl/klimaatscenarios/)**

Klimaatdesk:

klimaatdesk@knmi.nl

